

Skabelon til den litterære artikel

I en litterær artikel analyserer og fortolker man én eller flere fiktive tekster. Grundpillerne i en litterær artikel er (1) en interessevækkende indledning, der løsrevet fra teksten og på et overordnet niveau reflekterer tekstens tematik, (2) en kort overbliksgivende præsentation af teksten, (3) en metodisk analyse af tekstens enkeltdele, samt (4) en afrundende fortolkning, hvor analysens enkeltdele samles i en refleksion over, hvad teksten tematiserer. Endelig skal der være (5) en perspektivering.

I den litterære artikel formidler du *din* forståelse af en tekst; du påstår noget om, hvad tekstens intention er, og gør dine påstande sandsynlige ved at begrunde dem med analytiske iagttagelser og citater fra teksten. Som i de øvrige skrivesgenrer i dansk skal man forestille sig en modtager, der ikke kender den tekst/de tekster, der behandles.

I **førskrivningsfasen** gør man sig nogle tanker om, hvad der undrer en og derfor er interessant at tage fat på i den pågældende tekst. Man kan evt. anvende tænkeskrivning for at få sat ord på denne undren. Gennem tænkeskrivningen kan man evt. nå frem til en eller flere fortolkningshypoteser, som senere kan være med til at skabe fokus i den endelige besvarelse. Man læser den tekst, man skal forholde sig til flere gange. Undervejs understreger man centrale passager, som senere kan bruges til at dokumentere analysens enkeltdele, og man noterer form- og indholdsmæssige elementer i eksempelvis en mindmap-struktur. Inden man går i gang med at skrive på sin endelige tekst (opgavebesvarelsen), formulerer man en fortolkningshypotese samt udkast til pointer (kernesætninger), man i hvert fald vil komme ind på. Disse ordnes i en hensigtsmæssig rækkefølge (foreløbig disposition).

Tekstdele (Skal <i>ikke</i> være under- rubrikker i besvarelsen)	Anvisning	Karakteristiske formuleringer / Brugbare faglige begreber	Undgå
Rubrik	Rubrikken bør være fængende, da det jo er det første, læseren ser. I nogle opgavesæt er det et krav, at den pågældende opgaves overskrift skal udgøre rubrikken. Husk , at der ikke skal være punktum efter rubrikken.		Undgå rubrikker, der indeholder informationer om skrivegenre eller opgavenummer, fx "Litterær artikel:", "Opg. 3"
Indledning	Indledningen skaber en ramme for den tekst, man senere vil analysere og fortolke. Rammen vil typisk være nogle overvejelser over en generel tematik eller en skitsering af nogle træk ved en litteraturhistorisk periode. I indledningen markerer du dit fokus med artiklen. Vent gerne et par linjer eller mere med at nævne den tekst, artiklen går i dybden med. Husk , at læserens interesse allerede skal vækkes her. Skriv derfor interessant, levende og fængende!	"Allerede i middelalderen var man opmærksom på de kræfter, der..." "Mennesker har nok til alle tider oplevet at være ensomme, men siden vi er flyttet tættere sammen i byerne..."	Undgå formuleringer, der beskriver, hvad du vil gøre: "Jeg vil i denne litterære artikel...". Sådanne formuleringer hører ikke hjemme i de danskfaglige genrer.
Overgang til teksten og en nærmere præsentation	I slutningen af indledningen – eller gerne i afsnittet efter indledningen – skabes der en overgang til teksten, der præsenteres med forfatter, titel, årstal og evt. genre. Titler på noveller og digte anføres med citationstegn – og hele værker anføres i kursiv. Præsenter teksten nærmere ved kort (men dækkende) at fortælle, hvem vi følger, og hvad der sker. Dette kan ofte med fordel gøres ved at skitsere tekstens komposition. Husk også her, at din læser ikke kender den tekst, du arbejder med.	"Det er netop denne tematik, der behandles i Søren Ulrik Thomsens digt "Ode til regnen" fra digtsamlingen <i>Rystet spejl</i> (2010)." "Gennem en treleddet hjemme-ude-hjemkomposition følger vi i folkeeventyret den unge Prins William, der gennem en række prøvelser i det fremmede land Skovvilde langsomt udvikler sig fra barn til voksen."	Undgå et alt for langt referat i præsentationen.
Analyse	Ret hurtigt i din analyse (og gerne allerede i forbindelse med tekstpræsentationen) kan du med fordel præsentere din fortolkningshypotese for teksten. Husk , at du skal vise, at din analyse er grundig, og at du har medtaget alle de væsentlige iagttagelser ved tekstens indhold og form. Husk , at du altid skal begrunde relevansen af dine analytiske iagttagelser. Hvorfor tager du dem med? Hvad er pointen? Hvad fortæller iagttagelserne dig om tekstens indhold? Husk , at du skal dokumentere din analyse med teksthenviisninger og citater. Led altid op til citaterne (de må ikke bare klaskes ind) – og du kommenterer altid på dem. Husk , at du skal demonstrere din danskfaglige viden ved at bruge danskfaglige begreber og litteraturhistorisk viden. Husk , at analysedelen skal deles op i flere afsnit med en selvstændig pointe (jf. kernesætningerne)	"Tekstens hensigt er at vise..." "Det afgørende ved teksten er, at den fremstiller mennesket som grundlæggende styret af..." "Novellen udstiller de selvverdsproblemer, som urealistiske kropsidealer kan medføre." Det er forskelligt, hvad der skal fokuseres på i analysen, fordi det afhænger af din vinkling og din fortolkningshypotese samt af, hvad der står i opgaveformuleringen, at man skal fokusere på. Det er dog stort set altid utænkeligt ikke at have følgende med i analysen: Komposition Personkarakteristik Fortælleforhold Sproglige og stilistiske virkemidler	Undgå at pege på træk ved teksten, som du ikke har en pointe med at trække frem. Skriv ikke, at der er mange adjektiver i teksten eller at fortælletempoet er højt, hvis du ikke samtidig skriver, <i>hvorfor</i> det er tilfældet. Forklar altid, hvad <i>virningen</i> er ved de fortælle tekniske greb, du hæfter dig ved. Undgå at citere for meget. Et citat er en måde at give en passage <i>særlig</i> opmærksomhed.
Fortolkning	Her skal du sammenfatte de væsentligste analyseiagttagelser i en samlet fortolkning, der ikke er alt for forskellig fra den fortolkningshypotese, du har fremlagt tidligere. I den sammenfattende fortolkning kan du fx reflektere over, hvad teksten tematiserer samt hvilke værdier, teksten afspejler. Husk , at der skal være en forbindelse mellem indledning og afslutning.		
Perspektivering	I perspektiveringen sætter du teksten i forhold til en lignende tekst i samme genre, fra samme periode eller med samme tematik (eller en helt anderledes tekst) - for på den måde at understrege din grundlæggende påstand om teksten nok en gang.	"Spørgsmålet om danskhed optog også andre forfattere i perioden, fx XX, der i sit digt YY stiller spørgsmålstegn ved, om..."	